

Powiślańska Szkoła Wyższa

Wydział Nauk o Zdrowiu

PROGRAM STUDIÓW

dla kierunku

PIEŁĘGNIARSTWO POMOSTOWE

od roku akademickiego 2022/2023

ŚCIEŻKI A, B, C

Studia pierwszego stopnia

niestacjonarne

profil praktyczny

Kwidzyn, 2022

SPIS TREŚCI

Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów	3
1.1 Nazwa kierunku studiów	3
1.2 Poziom kształcenia	3
1.3 Poziom kwalifikacji	3
1.4 Profil kształcenia	3
1.5 Forma studiów	3
1.6 Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	3
1.7 Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	3
1.8 Przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia	3
1.9 Wskazanie dziedzin nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty uczenia się	4
1.10 Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów	5
1.11 Wskazanie związku z misją Uczelni i strategią jej rozwoju	8
1.12 Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy	9
1.13 Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	11
1.14 Podstawy prawne kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia	13
2. Opis szczegółowych efektów uczenia się	14
3. Opis programu studiów	36
3.1 Zajęcia zorganizowane – liczba godzin i punktów ECTS	36
3.2 Wskaźniki charakteryzujące program studiów– ścieżki A, B i C	37
3.3 Formy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne – ścieżki A, B i C	39
3.4 Harmonogram realizacji programu studiów – plan studiów	43
3.5 Opis przedmiotów/modułów zajęć wraz z przypisaniem do każdego przedmiotu efektów uczenia się oraz treści programowych, form i metod kształcenia, liczby punktów ECTS oraz sposobów weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się	43
4. Metody i formy kształcenia	44
5. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe	47
5.1 Cel kształcenia praktycznego	48
5.2 Zasady kształcenia praktycznego	49
5.3 Wymiar zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w rozbięciu na ścieżki A, B i C	50
5.4 Infrastruktura prowadzenia kształcenia praktycznego i dobór placówek	51
6. Zasady i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	53
7. Metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się	57
7.1 Metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się:	57
7.2 Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji zakładanych efektów uczenia się na poziomie przedmiotu/ modułu należą:	57
8. Osoby prowadzące kształcenie	59
Wykaz tabel	61

Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

1.1 Nazwa kierunku studiów

— Pielęgniarstwo

1.2 Poziom kształcenia

— studia pierwszego stopnia, ścieżka A, B i C

1.3 Poziom kwalifikacji

— poziom 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

1.4 Profil kształcenia

— praktyczny

1.5 Forma studiów

— studia niestacjonarne

1.6 Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia

— ścieżka A – 2 semestry

— ścieżka B – 3 semestry

— ścieżka C – 2 semestry

— wszystkie ścieżki po 180 punktów ECTS

1.7 Tytuł zawodowy nadawany absolwentom

— licencjat pielęgniarstwa

1.8 Przyporządkowanie kierunku studiów do obszaru lub obszarów kształcenia

Efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo są przyporządkowane do jednego obszaru kształcenia.

1.9 Wskazanie dziedzin nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty uczenia się

Efekty uczenia się na kierunku pielęgniarstwo, na studiach pierwszego stopnia mieszczą się w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie naukowej: nauki o zdrowiu, jako dyscypliny wiodącej.

Tabela 1. Przyporządkowanie punktów ECTS do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia, niestacjonarne – ścieżka A, 2022 – 2023

Pielęgniarstwo studia pierwszego stopnia stacjonarne			
Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Liczba punktów ECTS	Udział % ECTS mieszczący się w dyscyplinie naukowej
Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Nauki medyczne	27,5	15%
	Nauki o zdrowiu	152,5	85%
Ogółem		180	100%

Tabela 2. Przyporządkowanie punktów ECTS do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia, niestacjonarne – ścieżka B, 2022 – 2024

Pielęgniarstwo studia drugiego stopnia niestacjonarne			
Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Liczba punktów ECTS	Udział % ECTS mieszczący się w dziedzinie nauk
Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Nauki medyczne	27,5	15%
	Nauki o zdrowiu	152,5	85%
Ogółem		180	100%

Tabela 3. Przyporządkowanie punktów ECTS do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia, niestacjonarne – ścieżka C, 2022 – 2023

Pielęgniarstwo studia drugiego stopnia niestacjonarne			
Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Liczba punktów ECTS	Udział % ECTS mieszczący się w dziedzinie nauk
	Nauki medyczne	27,5	15%

Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	Nauki o zdrowiu	152,5	85%
Ogółem		180	100%

1.10 Ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów

Celem kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo jest przygotowanie kompetentnego pracownika zaopatrzonego w wiedzę szczegółową oraz przygotowanie zawodowe z zakresu pielęgniarstwa.

Dyplom licencjata pielęgniarstwa uzyskuje absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku pielęgniarstwo, który:

w zakresie wiedzy - absolwent będzie omawiał/charakteryzował:

- 1) rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;
- 2) etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
- 3) uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
- 4) system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 5) zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
- 6) modele opieki pielęgniarstwa nad osobą zdrową, chorą, z niepełnosprawnością i umierającą;
- 7) etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.

w zakresie umiejętności - absolwent będzie przygotowany do:

- 1) udzielania świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
- 2) udzielania pierwszej pomocy i podejmowania działań ratowniczych w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;

- 3) rozpoznawania problemów zdrowotnych i określania priorytetów w opiece pielęgniarskiej;
- 4) samodzielnego organizowania, planowania i sprawowania całościowej i zindywidualizowanej opieki pielęgniarskiej nad osobą chorą, z niepełnosprawnością i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;
- 5) samodzielnego udzielania świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych (w zakresie określonym w przepisach);
- 6) decydowania o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- 7) współpracy z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
- 8) przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej;
- 9) wystawiania recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
- 10) dokonywania analizy jakości opieki pielęgniarskiej;
- 11) organizowania pracy własnej i podległego personelu oraz współpracy w zespołach opieki zdrowotnej.

w zakresie kompetencji społecznych - absolwent będzie gotów do:

- 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
- 2) przestrzegania praw pacjenta;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Kwalifikacje, które nabywa absolwent kierunku Pielęgniarstwo są uznawane w krajach Unii Europejskiej. Możliwości zatrudnienia określone są w Ustawie o zawodach pielęgniarki i położnej z dnia 15 lipca 2011 r. (Dz.U. 2022 poz. 551):

- zatrudnienie w podmiocie leczniczym na stanowiskach administracyjnych, na których wykonuje się czynności związane z przygotowywaniem, organizowaniem lub nadzorem nad udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej,
- zatrudnienie w podmiotach zobowiązanych do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.) lub urzędach te podmioty obsługujących, w ramach którego wykonuje się czynności związane z przygotowywaniem, organizowaniem lub nadzorem nad udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej,
- zatrudnienie w organach administracji publicznej, których zakres działania obejmuje nadzór nad ochroną zdrowia,
- pełnienie służby na stanowiskach służbowych w Ministerstwie Obrony Narodowej oraz w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, na których wykonuje się czynności związane z ochroną zdrowia i opieką zdrowotną,
- pełnienie służby na stanowiskach służbowych w Centralnym Zarządzie Służby Więziennej i innych stanowiskach Służby Więziennej, na których wykonuje się czynności związane z przygotowywaniem, organizowaniem i nadzorem nad udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej przez podmiot leczniczy dla osób pozbawionych wolności,
- zatrudnienie w domach pomocy społecznej określonych w przepisach o pomocy społecznej, z uwzględnieniem uprawnień zawodowych pielęgniarki określonych w ustawie,
- zatrudnienie na stanowisku pielęgniarki w żłobku lub klubie dziecięcym, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 1324),
- sprawowanie funkcji z wyboru w organach samorządu pielęgniarek i położnych lub wykonywanie pracy na rzecz samorządu,
- powołanie do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy pielęgniarki, jeżeli z wyboru wynika obowiązek wykonywania tej funkcji w charakterze pracownika, albo pełnienie funkcji w zarządzie zakładowej organizacji związkowej, jeżeli z pełnieniem tej funkcji jest związane zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy.

Absolwent ma ukształtowane nawyki ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego. Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia i studiów podyplomowych.

1.11 Wskazanie związku z misją Uczelni i strategią jej rozwoju

Powiślańska Szkoła Wyższa (PSW) we wszystkich obszarach swej działalności, a także realizując misję, wizję i cele strategiczne, odwołuje się do tradycji najlepszych uczelni w kraju i poza jego granicami, a także założeń Europejskiego Obszaru Szkół Wyższych. Uczelnia za priorytet uznaje niezależność myśli i postaw oraz hołduje powszechnie uznanym zasadom i wartościom akademickim. Uwzględniając procesy występujące na świecie, w tym m.in. globalizację, regionalizm, dynamicznie zmieniający się rynek pracy, Uczelnia przygotowuje kadry zdolne sprostać wymaganiom współczesnego rynku, kreując wśród studentów postawę otwartości, wzajemnego szacunku i tolerancji. Powiślańska Szkoła Wyższa należy do Uczelni, w których proces internacjonalizacji jest priorytetowy od wielu lat. Od początku funkcjonowania PSW kadry naukowo-dydaktycznej przyświeca idea wychowania studentów w poszanowaniu wolności obywatelskiej i zasad etycznych. Powiślańska Szkoła Wyższa – czerpiąc doświadczenie z dwudziestoletniej, własnej tradycji - pragnie tworzyć przyszłość Uczelni w oparciu o dotychczasowe zasady, które doprowadziły Uczelnię do obecnego wizerunku Uczelni na miarę XXI wieku tj. wizjonerstwo, kreatywność, odwaga podejmowania ryzyka. Przesłaniem Uczelni jest przyczynianie się do podwyższania jakości życia społeczeństwa przez tworzenie, poszerzanie i upowszechnianie wiedzy, kreowanie umiejętności jej wykorzystywania w praktyce oraz kształtowanie postaw. Uczelnia dbając o wysoką jakość kształcenia, jednocześnie uwzględnia w ofercie programowej potrzeby współczesnego rynku pracy oraz zasadę kształcenia przez całe życie (lifelong learning). PSW rozwija kontakty ze środowiskiem akademickim w kraju i poza jego granicami oraz z krajowym i regionalnym otoczeniem gospodarczym i społecznym. W szybko zmieniającym się świecie Uczelnia dąży do utrzymania swojej dotychczasowej roli tj. generowanie zmiany poprzez kształcenie i badania naukowe (upowszechnianie ich wyników) oraz reagowanie na nowe oczekiwania otoczenia wywołane przez tę zmianę. Uczelnia realizuje cele z udziałem całej Wspólnoty Uczelni: Kadry Naukowo-Dydaktycznej, Studentów oraz Pracowników Administracji.

Misją PSW Wydziału Nauk o Zdrowiu na kierunku Pielęgniarstwo jest przygotowanie studentów do pełnienia roli zawodowej dostosowanej do zmieniających się potrzeb rynku usług medycznych. Kierunek Pielęgniarstwo stwarza studentom możliwość kształtowania aktywnych postaw wobec tradycji i działalności pielęgniarstwa, naukowej i społecznej poprzez:

- poznanie najnowszej problematyki ogólnomedycznej, społecznej i pielęgniarskiej w celu poznania bogactwa, treści i znaczenia profesji zawodu pielęgniarskiego,
- doświadczenia zdobyte w trakcie studiów, które zostaną wykorzystane jako inspiracje w działalności społeczno-zawodowej pielęgniarki/pielęgniara,
- wychowanie przyszłego pracownika ochrony zdrowia wrażliwego wobec wszelkich przejawów ludzkiej niedoli i niesprawności,
- oferowanie różnorodnych form działalności dydaktycznej, wychowawczej i organizacyjnej, by rozwijać głęboką kreatywność wobec spraw ludzkich i problemów społecznych,
- organizowanie w ramach programu Erasmus+ praktyk zawodowych w celu poznania specyfiki i organizacji pracy w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara w innych krajach,
- dbanie o współpracę z lokalnymi instytucjami dydaktycznymi i podmiotami leczniczymi oraz samorządem, celem popularyzacji zawodu w środowisku lokalnym,
- ustawiczną modernizację warunków dydaktycznych, oraz dbałość o zapewnienie kompetentnej i wysoko kwalifikowanej kadry nauczającej,
- współpracę z krajowymi i zagranicznymi instytucjami naukowymi, organizacjami zawodowymi w celu poprawy opieki zdrowotnej w kraju i w Europie.

1.12 Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

Powiślańska Szkoła Wyższa w Kwidzynie wprowadziła Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia opierając się na dotychczasowych dobrych praktykach i doświadczeniach Uczelni, poszanowaniu autonomii i specyfiki jej jednostek organizacyjnych, a także na przeświadczeniu o konieczności stałego monitorowania, analizowania, oceniania i doskonalenia rozwiązań oraz działań służących podnoszeniu jakości kształcenia.

Na potrzeby dopełnienia działania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w PSW została powołana Rada Pracodawców (interesariusze zewnętrzni), w której składzie są m.in. przedstawiciele placówek medycznych takich jak:

- EMC Szpital Zdrowie Kwidzyn,
- Copernicus Podmiot Leczniczy w Gdańsku,
- Szpital Specjalistyczny w Prabutach,
- Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie,
- Regionalny Szpital Specjalistyczny w Grudziądzu,
- Kociewskie Centrum Zdrowia.

- w składzie osobowym Rady Pracodawców PSW znajduje się przedstawiciel Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Gdańsku.

Posiedzenia Rady Pracodawców odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w semestrze: na początku semestru oraz na końcu. Głównymi zamierzeniami działania Rady Pracodawców jest ciągła ocena absolwentów PSW pod kątem wymagań pracodawców, analiza potrzeb edukacyjnych regionu/pracodawców/institucji.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu Powiślańskiej Szkoły Wyższej zawiera opracowane narzędzia (ankiety) do badania opinii dotyczących oceny przygotowania zawodowego absolwenta – badanie prowadzone wśród w/w pracodawców.

Interesariusze zewnętrzni – pracodawcy podczas zatrudniania absolwentów kierunku ratownictwo medyczne WNoZ Powiślańskiej Szkoły Wyższej kierują się przede wszystkim:

- doświadczeniem zawodowym,
- umiejętnościami praktycznymi (uzyskanym m.in. na praktykach),
- dyspozycyjnością,
- wykształceniem wyższym,
- uprawnieniami i kwalifikacjami zawodowymi.

Ponadto wg pracodawców potencjalny pracownik powinien być:

- zdecydowany,
- sumienny i uczciwy,
- zdyscyplinowany,
- ambitny.

Powinien posiadać:

- umiejętność planowania i organizowania pracy,
- umiejętność pracy w zespole,
kreatywne myślenie.

1.13 Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów

Badaniami objęci są absolwenci wszystkich kierunków studiów i form studiów (studia stacjonarne, studia niestacjonarne, studia pierwszego stopnia) prowadzonych przez uczelnię. Wypełniane na różnych etapach kariery zawodowej ankiety pomagają Władzom Uczelni bliżej poznać i lepiej zrozumieć związki zachodzące między treściami programów kształcenia, procesem studiowania, efektami kształcenia oraz przebiegiem i rezultatami karier zawodowych absolwentów Powiślańskiej Szkoły Wyższej. Wyniki stanowią dla Nas cenne źródło wniosków towarzyszących ocenie dydaktyki i warunków studiowania.

Śledzenie losów zawodowych absolwentów jest jednym z głównych elementów wdrożonego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości i Kształcenia funkcjonującego w Powiślańskiej Szkole Wyższej.

Jednostką odpowiedzialną za realizację procesu monitorowania karier zawodowych absolwentów jest Zespół Badawczy ds. monitorowania losów zawodowych absolwentów, powołany przez Rektora.

Do zadań Zespołu Badawczego należy przeprowadzanie monitoringu losów zawodowych absolwentów PSW, a w szczególności:

- opracowanie ujednoliconej elektronicznej wersji formularza zgody/braku zgody na udział w badaniu dotyczącym karier zawodowych absolwentów
- przyjmowanie i przekazywanie do dziekanatu formularz za zgody/braku zgody na udział w badaniu, dołączanego do teczki studenta;
- nadzorowanie prac nad strukturą Bazy Absolwentów, tworzonej na podstawie formularza zgody udziału w badaniu,
- przygotowanie projektu ankiety, poddanie go wewnątrz uczelnianym konsultacjom oraz przekazanie do akceptacji Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia;
- rozsyłanie informacji do absolwentów pocztą elektroniczną,
- nadzorowanie procesu ankietowania;
- przeprowadzanie telefonicznego wywiadu z absolwentami, którzy nie wypełnili ankiety we wskazanym terminie;
- gromadzenie danych statystycznych;
- opracowanie wersji końcowych raportów z badań wraz formułowaniem wniosków z badań we współpracy z socjologami;
- publikowanie i przekazywanie raportów z badań Władzom Uczelni, Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Wydziałowym Komisjom Dydaktycznym i wszystkim zainteresowanym.

Szczegółowy zakres i charakterystyka prawidłowego przebiegu procesu badawczego została określona w procedurze przeprowadzania ankietyzacji absolwentów.

Dział Zapewnienia Jakości Kształcenia Powiślańskiej Szkoły Wyższej przeprowadza Badanie Losów Absolwentów. W odpowiednim czasie do każdego z absolwentów Wydziału Nauk o Zdrowiu, przy pomocy zintegrowanego systemu zarządzania uczelnią, wysyłamy prośbę o wypełnienie ankiety. Ponadto, po 3 latach od ukończenia studiów absolwentom, którzy wyrazili zgodę na badanie, przesyłamy drogą mailową link do anonimowej ankiety. Celem ankiety jest poznanie dalszych planów edukacyjnych i/lub sytuacji zawodowej uczestników badania.

Absolwent kierunku Pielęgniarstwo otrzymuje gruntowną **wiedzę** obejmującą między innymi:

- standardy realizacji zaawansowanych i samodzielnych świadczeń pielęgniarских;
- wytyczne terapeutyczne i standardy opieki pielęgniarskiej w chorobach przewlekłych;
- rolę pielęgniarki w koordynowanej opiece zdrowotnej.

Ponadto absolwent w wyniku procesu kształcenia nabywa **umiejętności** między innymi w zakresie:

- monitorowania stanu zdrowia dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych,
- wdrażania działań edukacyjnych i promocyjno-profilaktycznych;
- opracowywania programu edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą przewlekłą, prowadzenia tej edukacji oraz dokonywania ewaluacji tego programu.

Absolwent kierunku Pielęgniarstwo posiada szereg **kompetencji społecznych** w zakresie:

- okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;
- formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
- ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.

Absolwent kierunku Pielęgniarstwo może podjąć pracę na stanowisku specjalistycznym bądź pomocniczym w różnego rodzaju placówkach zdrowia, posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do samodzielnego prowadzenia działalności zawodowej. Zdobyte gruntowne i wielowymiarowe przygotowanie praktyczne, jest niezbędne do funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie, zwłaszcza w zawodzie pielęgniarki. Potrafi dokonać oceny stanu zdrowia pacjenta w różnym wieku, udzielić porad zdrowotnych, posługiwać się językiem obcym, ze szczególnym uwzględnieniem terminologii medycznej. Ponadto w zakresie

posługiwania się narzędziami informatycznymi potrafi wdrażać znajomość systemów informatycznych do praktyki pielęgniarstwa.

1.14 Podstawy prawne kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia

Program kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo realizowany na Wydziale Nauk o Zdrowiu jest zgodny z:

- Ustawą z dnia 3 lipca 2018 – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018, poz. 1669),
- Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2022, poz. 574), tekst ujednolicony,
- Ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2022, poz. 551), tekst ujednolicony,
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020, poz. 226),
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 roku w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018, poz. 2218).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcąca w zawodzie pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2012, poz. 770),
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021, poz. 755).
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. z 2018, poz. 1818);
- Statut Powiślańskiej Szkoły Wyższej,
- Regulamin Studiów.

2. Opis szczegółowych efektów uczenia się

Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów na określonym poziomie i profilu uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia, określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2020, poz. 226) oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w Rozporządzeniu MNISW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. z 2018, poz. 2218) oraz Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. 2021, poz. 755).

Objaśnienia opisu dyscyplin naukowych:

M – nauki medyczne

NZ – nauki o zdrowiu

F – nauki farmakologiczne

SiH – nauki z dziedziny nauk społecznych i nauk humanistycznych

Tabela 4. Opis szczegółowych efektów uczenia się i odniesienie ich do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz dyscypliny naukowej dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia

Kod opisu efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:	Charakterystyki pierwszego stopnia PRK	Charakterystyki drugiego stopnia PRK	Dyscyplina naukowa
A. NAUKI PODSTAWOWE (anatomia, fizjologia, patologia, genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia)				
WIEDZA W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:				
A.W1	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostnowstawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ	P6U_W	P6S_WG	M

	moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);			
A.W2	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;		P6S_WG	M
A.W3	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;		P6S_WG	M
A.W4	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;		P6S_WG	M
A.W5	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;		P6S_WG	M
A.W6	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;		P6S_WG	M
A.W7	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;	P6U_W	P6S_WG	M
A.W8	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;		P6S_WG	M
A.W9	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;		P6S_WG	M
A.W10	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;		P6S_WG	M
A.W11	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenyzy;	P6U_W	P6S_WG	M
A.W12	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;		P6S_WG	M
A.W13	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);		P6S_WG	M

A.W14	witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;		P6S_WG	M
A.W15	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;		P6S_WG	M
A.W16	wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;		P6S_WG	M
A.W17	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;		P6S_WG	M
A.W18	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;		P6S_WG	M
A.W19	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne;		P6S_WG	M
A.W20	podstawowe zasady farmakoterapii;		P6S_WG	F
A.W21	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	P6U_W	P6S_WG	F
A.W22	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;		P6S_WG	F
A.W23	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;		P6S_WG	F
A.W24	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich		P6S_WG	M
A.W25	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;		P6S_WG	M
A.W26	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.		P6S_WG	M

UMIĘJĘTNOŚCI

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.U1	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	P6U_U	P6S_UW	M
A.U2	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;		P6S_UW	M
A.U3	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;		P6S_UW	M
A.U4	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;		P6S_UW	M
A.U5	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	P6U_U	P6S_UW	M
A.U6	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;		P6S_UW	M
A.U7	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;		P6S_UW	M
A.U8	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;		P6S_UW	M
A.U9	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6U_U	P6S_UW	M
A.U10	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;		P6S_UW	M
A.U11	stosować zasady ochrony radiologicznej.		P6S_UW	M

Tabela 5. Opis szczegółowych efektów uczenia się i odniesienie ich do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz dyscypliny naukowej dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia

Kod opisu efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:	Charakterystyki pierwszego stopnia PRK	Charakterystyki drugiego stopnia PRK	Dyscyplina naukowa
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, język angielski)				
WIEDZA W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:				
B.W1	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	P6U_W	P6S_WG	S i H
B.W2	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;		P6S_WG	S i H
B.W3	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;		P6S_WG	S i H
B.W4	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;		P6S_WG	S i H
B.W5	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;		P6S_WG	S i H
B.W6	techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;		P6S_WG	S i H
B.W7	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	P6U_W	P6S_WK	S i H
B.W8	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;		P6S_WK	S i H
B.W9	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;		P6S_WK	S i H
B.W10	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;		P6S_WG	S i H
B.W11	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;		P6S_WG	S i H
B.W12	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu		P6S_WG	S i H

	wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania)			
B.W13	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;		P6S_WG	S i H
B.W14	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych;		P6S_WG	S i H
B.W15	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;		P6S_WG	S i H
B.W16	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6U_W	P6S_WK	S i H
B.W17	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;		P6S_WK	S i H
B.W18	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;		P6S_WK	S i H
B.W19	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;		P6S_WK	S i H
B.W20	zadania z zakresu zdrowia publicznego;		P6S_WK	NZ
B.W21	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;		P6S_WK	NZ
B.W22	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	P6U_W	P6S_WG	NZ
B.W23	istotę profilaktyki i prewencji chorób;		P6S_WG	NZ
B.W24	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;		P6S_WK	NZ
B.W25	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;		P6S_WK	NZ
B.W26	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-		P6S_WG; P6S_WK	NZ

	I0), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).				
UMIEJĘTNOŚCI					
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:					
B.U1	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	P6U_U	P6S_UW	NZ	
B.U2	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;		P6S_UW	NZ	
B.U3	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;		P6S_UW	NZ	
B.U4	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;		P6S_UW	NZ	
B.U5	Wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej;		P6S_UK	NZ	
B.U6	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki;		P6S_UK	NZ	
B.U7	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;		P6S_UW	NZ	
B.U8	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;		P6S_UO	NZ	
B.U9	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;		P6S_UW	NZ	
B.U10	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich;	P6U_U	P6S_UW	NZ	
B.U11	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;		P6S_UW	NZ	
B.U12	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki;		P6S_UW	NZ	
B.U13	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;		P6U_U	P6S_UW	NZ
B.U14	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;			P6S_UW	NZ
B.U15	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych			P6S_UW	NZ

	(ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);			
B.U16	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;		P6S_UK	NZ
B.U17	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.		P6S_UK	NZ

Tabela 6. Opis szczegółowych efektów uczenia się i odniesienie ich do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz dyscypliny naukowej dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia

Kod opisu efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:	Charakterystyki pierwszego stopnia PRK	Charakterystyki drugiego stopnia PRK	Dyscyplina naukowa
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ				
(podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy pielęgniarstwa, badanie fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia, zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej)				
WIEDZA				
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:				
C.W1	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwa i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WG	NZ
C.W2	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia;		P6S_WG	NZ
C.W3	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarstwa;		P6S_WG	NZ
C.W4	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i <i>primary nursing</i> (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa;		P6S_WG	NZ
C.W5	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarstwa;		P6S_WG	NZ
C.W6	istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);		P6S_WG	NZ

C.W7	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;		P6S_WG	NZ
C.W8	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	P6U_W	P6S_WG	NZ
C.W9	zakres i charakter opieki pielęgniarstwa w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej;		P6S_WG	NZ
C.W10	zakres opieki pielęgniarstwa i interwencji pielęgniarstwa w wybranych diagnozach pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WG	NZ
C.W11	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;		P6S_WG	NZ
C.W12	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;		P6S_WK	NZ
C.W13	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;		P6S_WK	NZ
C.W14	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;		P6S_WK	NZ
C.W15	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;		P6S_WG	NZ
C.W16	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;		P6S_WG	NZ
C.W17	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;		P6S_WG	NZ
C.W18	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;		P6S_WK	NZ
C.W19	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	P6U_W	P6S_WK	NZ

C.W20	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarских w podstawowej opiece zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WK	NZ
C.W21	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;		P6S_WG	NZ
C.W22	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe;		P6S_WG	NZ
C.W23	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;		P6S_WG	NZ
C.W24	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;		P6S_WG	NZ
C.W25	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;		P6S_WG	NZ
C.W26	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;		P6S_WG	NZ
C.W27	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarских;		P6S_WK	NZ
C.W28	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarской i ich znaczenie dla jakości tej opieki;		P6S_WK	NZ
C.W29	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;		P6S_WK	NZ
C.W30	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	P6U_W	P6S_WK	NZ
C.W31	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;		P6S_WK	NZ
C.W32	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania;		P6S_WG	M
C.W33	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;		P6S_WG	M
C.W34	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarской;		P6S_WG	M
C.W35	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	P6S_WG	M	

C.W36	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;	P6U_W	P6S_WG	NZ
C.W37	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;		P6S_WG	NZ
C.W38	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;		P6S_WG	M
C.W39	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	P6U_W	P6S_WG	NZ
C.W40	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;		P6S_WG	NZ
C.W41	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;		P6S_WG	NZ
C.W42	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;		P6S_WG	NZ
C.W43	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;		P6S_WK	NZ
C.W44	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy;		P6S_WK	NZ
C.W45	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety; C		P6S_WK	NZ
C.W46	proces podejmowania decyzji w zespole;		P6S_WK	NZ
C.W47	metody samooceny pracy zespołu;	P6S_WK	NZ	
C.W48	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.	P6S_WK	NZ	
UMIEJĘTNOŚCI				
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:				
C.U1	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	P6U_U	P6S_UO	NZ

C.U2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW	NZ
C.U3	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;		P6S_UO	NZ
C.U4	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;		P6S_UW	NZ
C.U5	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich;		P6S_UW	NZ
C.U6	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;		P6S_UW	M
C.U7	przewodzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;		P6S_UW	M
C.U8	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych);		P6U_U	P6S_UW
C.U9	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	P6S_UW	NZ	
C.U10	stosować zabiegi przeciwwzapalne;	P6S_UW	NZ	
C.U11	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	P6S_UW	NZ	
C.U12	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;	P6S_UW; P6S_UU	M	
C.U13	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;	P6S_UW	M	

C.U14	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	P6U_U	P6S_UW	NZ
C.U15	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego;		P6S_UW	NZ
C.U16	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze);		P6S_UW	NZ
C.U17	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod;		P6S_UW	NZ
C.U18	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację;		P6S_UW	NZ
C.U19	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;		P6S_UW	NZ
C.U20	wykonywać zabiegi higieniczne;		P6S_UW	NZ
C.U21	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;		P6S_UW	NZ
C.U22	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;		P6S_UW	NZ
C.U23	wykonywać zabiegi doodbytnicze;		P6S_UW	NZ
C.U24	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;	P6U_U	P6S_UW	NZ
C.U25	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;		P6S_UW	NZ
C.U26	przewodzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;		P6S_UW	NZ
C.U27	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej;		P6S_UK	NZ
C.U28	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;		P6S_UW	NZ
C.U29	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;		P6S_UW	NZ

C.U30	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;		P6S_UW	NZ
C.U31	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	P6U_U	P6S_UW	NZ
C.U32	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;		P6S_UO	NZ
C.U33	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;		P6S_UW	NZ
C.U34	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;		P6S_UW	NZ
C.U35	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;		P6S_UW	NZ
C.U36	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach;		P6S_UW	NZ
C.U37	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;		P6S_UW	NZ
C.U38	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;		P6S_UO	NZ
C.U39	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;		P6S_UW	NZ
C.U40	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;		P6S_UW	NZ
C.U41	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	P6S_UO	NZ	
C.U42	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	P6S_UU	NZ	
C.U43	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	P6S_UW	NZ	
C.U44	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;	P6S_UW	NZ	

C.U45	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo- szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;		P6S_UW	M
C.U46	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa;	P6U_U	P6S_UW	M
C.U47	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;		P6S_UW	M
C.U48	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;		P6S_UW	NZ
C.U49	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;		P6S_UW	NZ
C.U50	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	P6U_U	P6S_UW	NZ
C.U51	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;		P6S_UW	NZ
C.U52	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;		P6S_UW	NZ
C.U53	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;		P6S_UO	NZ
C.U54	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;		P6S_UO	NZ
C.U55	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;		P6S_UO	NZ

C.U56	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;		P6S_UO	NZ
C.U57	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej		P6S_UO	NZ

Tabela 7. Opis szczegółowych efektów uczenia się i odniesienie ich do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz dyscypliny naukowej dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia

Kod opisu efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:	Charakterystyki pierwszego stopnia PRK	Charakterystyki drugiego stopnia PRK	Dyscyplina naukowa
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ				
(choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, pielęgniarstwo opieki długoterminowej, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy rehabilitacji, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w pielęgniarstwie, seminarium dyplomowe)				
WIEDZA				
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:				
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	P6U_W	P6S_WG	NZ
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;		P6S_WG	M
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;		P6S_WG	M
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	P6U_W	P6S_WG	M
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz		P6S_WG	M

	zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;			
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;		P6S_WG	M
D.W7	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;		P6S_WG	NZ
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;		P6S_WG	NZ
D.W9	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;		P6S_WG	NZ
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	P6U_W	P6S_WG	NZ
D.W11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;		P6S_WG	M
D.W12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;		P6S_WG	NZ
D.W13	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;		P6S_WG	M
D.W14	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarstwa w tym zakresie;		P6S_WG	M
D.W15	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;		P6S_WG	NZ
D.W16	okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu;	P6U_W	P6S_WG	M

D.W17	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;		P6S_WG	M
D.W18	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;		P6S_WG	M
D.W19	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;		P6S_WG	M
D.W20	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;		P6S_WG	M
D.W21	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;		P6S_WG	M
D.W22	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (<i>Enhanced Recovery After Surgery, ERAS</i>);		P6S_WG	M
D.W23	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;		P6S_WG	M
D.W24	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	P6U_W	P6S_WG	NZ
D.W25	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;		P6S_WG	NZ
D.W26	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;		P6S_WG	NZ
D.W27	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;		P6S_WG	NZ
D.W28	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;		P6S_WG	M
D.W29	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	P6U_W	P6S_WG	M
D.W30	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;		P6S_WG	M
D.W31	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);		P6S_WG	M

D.W32	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;		P6S_WG	M
D.W33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;		P6S_WG	NZ
D.W34	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;		P6S_WG	M
D.W35	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support</i> , BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support</i> , ALS);		P6S_WG	NZ
D.W36	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;		P6S_WG	NZ
D.W37	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;		P6S_WG	M
D.W38	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WG	NZ
D.W39	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;		P6S_WG	NZ
D.W40	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.		P6S_WK	NZ
UMIĘJĘTNOŚCI				
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:				
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	P6U_U	P6S_UW	NZ
D.U2	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;		P6S_UW	NZ

D.U3	przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;		P6S_UW	NZ
D.U4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;		P6S_UW	NZ
D.U5	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;		P6S_UW	NZ
D.U6	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;		P6S_UW	NZ
D.U7	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;		P6S_UW	NZ
D.U8	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;		P6S_UW	NZ
D.U9	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;		P6S_UW	M
D.U10	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;		P6S_UW	M
D.U11	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	P6U_U	P6S_UW	M
D.U12	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;		P6S_UW	NZ
D.U13	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;		P6S_UW	M
D.U14	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;		P6S_UW	M
D.U15	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;		P6S_UW	NZ
D.U16	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	P6U_U	P6S_UW	NZ
D.U17	przewodzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;		P6S_UW	NZ
D.U18	rozpoznawać powikłania leczenia		P6S_UW	M

	farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;			
D.U19	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	P6U_U	P6S_UW	NZ
D.U20	przewodzą rozmowę terapeutyczną;		P6S_UW	NZ
D.U21	przewodzą rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;		P6S_UW	NZ
D.U22	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;		P6S_UO	NZ
D.U23	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;		P6S_UW	NZ
D.U24	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;		P6S_UW	M
D.U25	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;		P6S_UW	NZ
D.U26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	P6U_U	P6S_UW	M
D.U27	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;		P6S_UW	M
D.U28	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;		P6S_UW	M
D.U29	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;		P6S_UW	M
D.U30	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator, AED</i>) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;		P6S_UW	M
D.U31	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;	P6U_U	P6S_UW; P6S_UU	NZ
D.U32	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.		P6S_UW; P6S_UU	NZ

Tabela 8. Opis szczegółowych efektów uczenia się i odniesienie ich do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz dyscypliny naukowej dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia

Kod opisu efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się Po ukończeniu studiów absolwent posiada/zna/potrafi/wykazuje:	Charakterystyki pierwszego stopnia PRK	Charakterystyki drugiego stopnia PRK	Dyscyplina naukowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:				
O.K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	P6U_K	P6S_KR P6S_KO	NZ
O.K2	przestrzegania praw pacjenta;		P6S_KR	NZ
O.K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;		P6S_KR	NZ
O.K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;		P6S_KR P6S_KK	NZ
O.K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;		P6S_KR P6S_KK	NZ
O.K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;		P6S_KR P6S_KK	NZ
O.K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.		P6S_KK P6S_KO P6S_KR	NZ

3. Opis programu studiów

3.1 Zajęcia zorganizowane – liczba godzin i punktów ECTS

Tabela 9. Przedmioty wraz z przydziałem godzin i ECTS, pielęgniarstwo pomostowe – ścieżki A, B i C

PRZEDMIOT	ŚCIEŻKA A		ŚCIEŻKA B		ŚCIEŻKA C	
	ECTS	Godz. ogółem (plan)	ECTS	Godz. ogółem (plan)	ECTS	Godz. ogółem (plan)
A. NAUKI PODSTAWOWE						
Elementy anatomii z fizjologią	4	21	5	51	4	21
Patologia	3	12	3	42	3	12
Genetyka	2	12	2,5	27	2	12
Biochemia i biofizyka	2	12	2,5	27	2	12
Mikrobiologia i parazytologia	2	12	2	12	2	12
Farmakologia	4	15	3	45	4	15
Radiologia	3	12	2	12	3	12
Razem grupa zajęć A	20	96	20	216	20	96
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE						
Psychologia	3	12	2	12	3	12
Socjologia	1,5	12	1,5	12	1,5	12
Pedagogika	1,5	15	1,5	15	1,5	15
Prawo medyczne	1,5	15	2,5	15	1,5	15
Zdrowie publiczne, higiena z epidemiologią	3,5	18	3,5	18	3,5	18
Język obcy - j. angielski	6	30	6	30	6	30
Razem grupa zajęć B	17	102	17	102	17	102
Razem grupy zajęć A i B	37	198	37	318	37	198
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ						
Podstawy pielęgniarstwa	4	15	8	145	7,5	125
Etyka zawodu pielęgniarki	3	15	3	15	3	15
Promocja zdrowia	5	37	6	97	5,5	77
Podstawowa opieka zdrowotna	10	106	8	131	10	101
Dietetyka	4	15	3	45	2,5	15
Organizacja pracy pielęgniarstwa	2	9	2	9	2	19
Badanie fizykalne	6	21	5	51	4	21
Zakażenia szpitalne	4	12	3	32	2,5	22
System informacji w ochronie zdrowia	1	6	1	26	1,5	16

Zajęcia fakultatywne do wyboru: współpraca w zespołach opieki zdrowotnej lub Język migowy	1	6	1	26	1,5	16
Razem zajęcia typu C	40	242	40	577	40	427
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ						
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	10	101	11,5	196	11,5	176
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	10	106	11,5	196	11,5	176
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	10	101	11,5	196	11,5	171
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo - ginekologiczne	3	15	6	125	6	95
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	6	57	5,5	92	5,5	57
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	8	71	6,5	134	6	61
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	7	77	6	87	6	66
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	12	120	11	170	11,5	145
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	11	106	8,5	151	9,5	131
Opieka paliatywna	7	60	7	125	7,5	105
Podstawy rehabilitacji	2	15	1	15	2	15
Podstawy ratownictwa medycznego	4	12	4	42	3,5	12
Badania w pielęgniarstwie	8	24	8	24	6	24
Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do dyplomu	5	0	5	0	5	125
Razem zajęcia typu D	103	865	103	1553	103	1359
Razem zajęcia typu C i D	143	1107	143	2130	143	1786
Suma godzin i pkt ECTS dla poszczególnych ścieżek kształcenia	180	1305	180	2448	180	1984

3.2 Wskaźniki charakteryzujące program studiów – ścieżki A, B i C

Tabela 10. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, pielęgniarstwo pomostowe – ścieżka A

Nazwa wskaźnika	Liczba ECTS /liczba godzin
Liczba godzin zajęć zorganizowanych, w tym praktyk zawodowych	1305
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów pierwszego stopnia	180
Liczba semestrów konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	2
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	138

Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych (dla kierunków o profilu praktycznym)	102
Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć z języka angielskiego	6
Liczba punktów ECTS przyporządkowana za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	5
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	18

Tabela 11. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, pielęgniarstwo pomostowe – ścieżka B

Nazwa wskaźnika	Liczba ECTS /liczba godzin
Liczba godzin zajęć zorganizowanych, w tym praktyk zawodowych	2448
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów pierwszego stopnia	180
Liczba semestrów konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	3
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	100,5
Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych (dla kierunków o profilu praktycznym)	95,5
Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć z języka angielskiego	6
Liczba punktów ECTS przyporządkowana za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	5
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	14

Tabela 12. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, pielęgniarstwo pomostowe – ścieżka C

Nazwa wskaźnika	Liczba ECTS /liczba godzin
Liczba godzin zajęć zorganizowanych, w tym praktyk zawodowych	1984
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów pierwszego stopnia	180
Liczba semestrów konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	2
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	115,5

Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych (dla kierunków o profilu praktycznym)	104,5
Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć z języka angielskiego	6
Liczba punktów ECTS przyporządkowana za przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	5
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	16

3.3 Formy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne – ścieżki A, B i C

Legenda:

S – seminarium

Ć – ćwiczenia

e-L – e-learning

ZP – zajęcia praktyczne

PZ – praktyka zawodowa

przyg. dyp. - przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego

Tabela 13. Formy zajęć dla poszczególnych grup zajęć związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, pielęgniarstwo pomostowe - ścieżka A

Przedmioty/moduły	ECTS praktyczne	Liczba godzin	Formy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne					
			Ć	S	e-L	ZP	przyg. dyp.	PZ
A. Nauki podstawowe								
Farmakologia	2,5	3	3					
Suma godzin i ECTS	2,5	3	3					
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej								
Promocja zdrowia	2	25						25
Podstawowa opieka zdrowotna	8	94	9					85
Dietetyka	1	3	3					
Badania fizykalne	2	9	9					
Suma godzin i ECTS	13	131	21					110
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej								

Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	9,5	86	6					80
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	7	91	6					85
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	9,5	86	6					80
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	2,5	6	6					
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	4	45				10		35
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	7,5	59	9					50
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	4	65				20		45
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	10	111	6			40		65
Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne	8	91	6			20		65
Opieka paliatywna	6	51	6			10		35
Podstawy rehabilitacji	1,5	6	6					
Podstawy ratownictwa medycznego	4	12	12					
Badania naukowe w pielęgniarstwie	8	24	24					
Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	5							
Suma godzin i ECTS	86,5	733	93			100		540
Razem liczba godzin i punktów ECTS	102	867	117			100		650

Program studiów – ścieżka A obejmuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 56,6% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Tabela 14. Formy zajęć dla poszczególnych grup zajęć związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, pielęgniarstwo pomostowe - ścieżka B

Przedmioty/moduły	ECTS praktyczne	Liczba godzin	Formy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne					
			Ć	S	e-L	ZP	przyg. dyp.	PZ
B. Nauki podstawowe								
Farmakologia	1	3	3					
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej								
Podstawy pielęgniarstwa	5	100						100
Promocja zdrowia	3	55				15		40
Podstawowa opieka zdrowotna	5	89	9					80
Dietetyka	0,5	3	3					
Badania fizykalne	1	9	9					
Suma godzin i ECTS	14,5	256	21			15		220
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej								
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	9	146	6			20		120
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	9	149	6			20		123
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	9	146	6			20		120
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	4,5	86	6					80
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	3	45				10		35
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	4,5	89	9			40		40
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	4	40				20		20
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	8,5	126	6			40		80
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	6,5	109	6			20		83
Opieka paliatywna	5,5	86	6			20		60
Podstawy rehabilitacji	0,5	6	6					
Podstawy ratownictwa medycznego	3	12	12					
Badania naukowe w pielęgniarstwie	8	24	24					

Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	5							
Suma godzin i ECTS	80	1064	93			210		761
Razem liczba godzin i punktów ECTS	95,5	1323	117			225		981

Program studiów – ścieżka B obejmuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 53,1% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

Tabela 15. Formy zajęć dla poszczególnych grup zajęć związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, pielęgniarstwo pomostowe - ścieżka C

Przedmioty/moduły	ECTS praktyczne	Liczba godzin	Formy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne					
			Ć	S	e-L	ZP	przyg. dyp.	PZ
C. Nauki podstawowe								
Farmakologia	2,5	3	3					
C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej								
Podstawy pielęgniarstwa	5	100						100
Promocja zdrowia	3	55				15		40
Podstawowa opieka zdrowotna	6	89	9					80
Dietetyka	0,5	3	3					
Badania fizykalne	2	9	9					
Suma godzin i ECTS	16,5	256	21			15		220
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej								
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	10	146	6			20		120
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	9	146	6			20		120
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	10	146	6			20		120
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	5,5	86	6					80
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	3,5	45				10		35

Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	5,5	49	9					40
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	4	40				20		20
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	9	126	6			40		80
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	7	106	6			20		80
Opieka paliatywna	6	86	6			20		60
Podstawy rehabilitacji	1,5	6	6					
Podstawy ratownictwa medycznego	3,5	12	12					
Badania naukowe w pielęgniarstwie	6	24	24					
Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	5							
Suma godzin i ECTS	85,5	1018	93			170		755
Razem liczba godzin i punktów ECTS	104,5	1277	117			185		975

Program studiów – ścieżka C obejmuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 58,1% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.

3.4 Harmonogram realizacji programu studiów – plan studiów

Harmonogram realizacji programu studiów (plan studiów) z podziałem na semestry, z uwzględnieniem przedmiotów/modułów i formy zajęć oraz godzin i punktów ECTS przypisanych do każdej formy zajęć dostępny jest na stronie Uczelni.

3.5 Opis przedmiotów/modułów zajęć wraz z przypisaniem do każdego przedmiotu efektów uczenia się oraz treści programowych, form i metod kształcenia, liczby punktów ECTS

oraz sposobów weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się

Przedmioty zajęć wraz z przypisanymi do każdego przedmiotu efektów uczenia się oraz treści programowych, form i metod kształcenia, liczby punktów ECTS oraz sposobów weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się wskazane są w kartach do poszczególnych przedmiotów.

4. Metody i formy kształcenia

W realizacji programu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo wykorzystywane są następujące metody kształcenia:

- metody podające (służą przyswajaniu/ asymilacji przekazywanej wiedzy, głównie poprzez wykład informacyjny, opis, objaśnienie),
- metody problemowe (służą samodzielnemu dochodzeniu do wiedzy, oparte są na twórczej aktywności poznawczej, polegającej na rozwiązywaniu problemów, np. wykład problemowy, metoda przypadków, dyskusja),
- metody praktyczne (ułatwiają studentom bezpośrednie poznanie rzeczywistości oraz pozwalają na wykorzystanie posiadanej przez nich wiedzy w rozwiązywaniu problemów praktycznych, np. pokaz, instruktaż, ćwiczenia, symulacje medyczne, pielęgnacyjne itd.

Na kierunku pielęgniarstwo stosowane są następujące formy kształcenia:

- wykłady,
- konwersatoria,
- ćwiczenia (audytoryjne, umiejętności pielęgniarstkich, symulacyjne)
- laboratoria (językowe),
- seminaria dyplomowe,
- zajęcia praktyczne / kliniczne,
- praktyki zawodowe,
- zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na platformie MSTeams,
- e-learning,
- samokształcenie - ukierunkowywane przez nauczycieli prowadzących i odpowiedzialnych za dany przedmiot.

Wykłady prowadzone są dla całego rocznika w aulach wyposażonych w sprzęt multimedialny (prowadzący ma do dyspozycji komputer, projektor i/lub rzutnik slajdów). Zajęcia wykładowe służą głównie przekazywaniu i strukturyzacji wiedzy – prezentacji definicji, wyjaśnianiu pojęć i problemów. Wykłady pozwalają studentom nabyć umiejętności uchwycenia i zarejestrowania podstawowych treści z zakresu dyscypliny naukowej, do której przyporządkowany jest kierunek pielęgniarstwo (nauki o zdrowiu jako dyscyplina wiodąca). Umiejętności te są doskonalone na ćwiczeniach audytoryjnych, ćwiczeniach symulacyjnych, laboratoriach oraz w ramach pracy własnej studenta przez korzystanie z podręczników i właściwych stron www. Uczelnia umożliwia realizację zajęć dodatkowych, uzupełniających efekty uczenia się w grupach zajęć A, B i C. Wykłady dodatkowe poszerzają wiedzę kierunkową, pozwalają na pogłębianie wiedzy teoretyczno-praktycznej z zakresu obszaru kształcenia. Wykłady do wyboru poszerzają horyzonty myślowe studenta, zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami.

Ćwiczenia prowadzone są w mniej licznych grupach studentów zgodnie z właściwymi rozporządzeniami instytucji nadzorujących uczelnię. Prowadzący oraz studenci - w zależności od realizowanych zajęć – dysponują stosownym wyposażeniem sal dydaktycznych. Ćwiczenia są aktywną formą zajęć dydaktycznych w czasie, których studenci samodzielnie próbują rozwiązać postawione problemy, a w razie potrzeby korzystają z pomocy prowadzącego. Na ćwiczeniach audytoryjnych, a w szczególności na laboratoriach i seminariach większy nacisk jest położony na metody problemowe i praktyczne oraz wykorzystywanie aktywizujących form prowadzenia zajęć. Należą do nich: dyskusja, praca w grupie, prezentacje multimedialne, przygotowywanie i prezentacja referatów. Zajęcia ćwiczeniowe, laboratoryjne i seminaryjne pozwalają na nawiązanie dwustronnej komunikacji ze studentami i dają możliwość oceny nie tylko stopnia zapamiętywania wiadomości, ale także ich rozumienia. Ważne jest zapewnienie komunikacji pomiędzy prowadzącym zajęcia a grupą studentów, tak aby spostrzeżenia dotyczące realizacji celów kształcenia były przekazywane na bieżąco. Osiąga się to przez umowne „przypisane” nauczyciela akademickiego do określonej grupy oraz koordynację zajęć ćwiczeniowych z tego samego przedmiotu w sytuacji, gdy zajęcia w grupach są prowadzone przez różnych nauczycieli akademickich. Problem komunikacji rozwiązany jest przez wyznaczenie dla każdego przedmiotu koordynatora, którym z reguły jest osoba prowadząca wykład. Ćwiczenia laboratoryjne są jedną z najbardziej praktycznych form zajęć dydaktycznych.

Ćwiczenia umiejętności pielęgniarzkich odbywają się w pracowniach umiejętności pielęgniarzkich zgodnie z treściami kształcenia zawartymi w Kartach przedmiotów. Zajęcia

zgodnie ze Standardem prowadzone w grupach nieprzekraczających 8 osób. Pracownie wyposażone są w niezbędny do prowadzenia sprzęt określonymi w aktach normatywnych.

Ćwiczenia symulacyjne prowadzone są w małych grupach do 8 studentów. Nauczyciele przedmiotu – praktycy oraz studenci – w zależności od potrzeb – dysponują stosowanym wyposażeniem pracowni umiejętności praktycznych w Powiślańskim Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej dla pielęgniarek. Głównym celem symulacji jest imitowanie lub naśladowanie określonych kompetencji lub schematów działania w celu nauki lub testowania umiejętności. Zaletą symulacji jest to, że umożliwia ona studentowi wykonanie zadania lub poradzenie sobie ze scenariuszem klinicznym w otoczeniu podobnym do rzeczywistego, bez narażania pacjenta na niebezpieczeństwo, co pomaga w uczeniu się oraz doskonaleniu umiejętności. Symulacja pozwala na naukę skomplikowanych czynności na manekinach, bez konieczności wykonywania, często po raz pierwszy, czynności medycznych na pacjentach. Studenci uczą się określonych umiejętności, podejmowania decyzji klinicznych, komunikacji i pracy zespołowej w środowisku, które jest bezpieczne zarówno dla pacjenta, jak i dla studenta. Symulacja jest techniką stosowaną w edukacji w celu rozwijania umiejętności i doświadczenia uczących się poprzez wierne odtworzenie warunków oraz sytuacji na bazie specjalnie przygotowanych scenariuszy, opartych na rzeczywistych zdarzeniach spotykanych w praktyce klinicznej. Symulacje zapewniają studentom bardzo dobre warunki do ćwiczenia i sprawdzania poziomu nabytych umiejętności klinicznych, zarówno technicznych, jak i nietechnicznych, przy równoczesnym braku ryzyka dla pacjenta.

Seminaria dyplomowe są formą zajęć związaną z przygotowaniem i przedstawieniem pracy dyplomowej studenta. Na seminariach dyplomowych student nabywa m.in. umiejętności: zaplanowania układu/zawartości swojej pracy, syntetycznej wypowiedzi, korzystania ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, pozyskiwania informacji z naukowych baz danych, przygotowywania zwartych opracowań pisemnych. Dzięki tej formie zajęć promotorzy prowadzący seminaria ukierunkowują studentów na samodzielne wykorzystanie wyników badań naukowych i światowego dorobku pielęgniarstwa, informują formie i stylu pisania pracy, pomagają zaplanować badanie naukowe i określić jego cel, podają przykładowe tematy, które mogą zostać zrealizowane w formie pracy dyplomowej, o praktycznym charakterze – studium przypadku. Na seminariach dyplomowych student uczy się prezentować i interpretować wyniki własnych badań oraz odnosić je do aktualnego stanu wiedzy. Uwieńczenie seminarium stanowi opracowanie pracy dyplomowej na poziomie licencjackim.

Samokształcenie jest uwzględnione w planie studiów jako samodzielna praca studenta pod opieką nauczyciela akademickiego. Celem jest aktywizowanie studentów do pracy poza godzinami zajęć dydaktycznych, kształtowanie umiejętności samodzielnego korzystania z fachowej literatury i wyszukiwania potrzebnych informacji, wdrożenie studentów do samodzielnego nabywania sprawności zawodowych i rozwiązywania problemów związanych z praktyką. Samokształcenie odbywa się pod nadzorem nauczyciela akademickiego prowadzącego przedmiot, między innymi w ramach udzielanych konsultacji. Indywidualna praca studenta uwzględniana jest przy zaliczaniu przedmiotu. Wdrażaną, względnie nową formą prowadzenia zajęć - wymagającą od studenta odpowiedniego, antycypacyjnego przygotowania, w trybie samokształceniowy – jest zapowiadanie na danych zajęciach przedmiotu/istoty kolejnych zajęć.

E-learning to nowoczesna metoda przekazywania wiedzy, wykorzystująca bogaty zestaw środków elektronicznej transmisji informacji, w tym Internet, technologię ekstranetu i intranetu, nagrania audio i wideo. E-learning to zdalne nauczanie wykorzystywane jako metoda uzupełniająca tradycyjne metody nauczania.

Konsultacje - na początku roku akademickiego wykładowcy podają do wiadomości studentom terminy, godziny i miejsce konsultacji. Istnieje również możliwość mailowego kontaktowania się z prowadzącymi zajęcia. Zazwyczaj konsultacje odbywają się w dniach, w których prowadzący mają zajęcia, przed lub po ich zakończeniu.

5. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe

Podczas kształcenia praktycznego, w skład którego wchodzi zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe studentka/student zdobywa umiejętności potrzebne do wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza zgodne z obowiązującymi efektami uczenia się dla kierunku Pielęgniarstwo zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021, poz. 755).

5.1 Cel kształcenia praktycznego

Kształcenie praktyczne jest integralną częścią edukacji na kierunku pielęgniarstwo, którego celem jest przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych.

Celem zajęć praktycznych realizowanych w toku studiów z poszczególnych dziedzin pielęgniarstwa jest prawidłowe przekazanie wiedzy i zdobycie przez studenta określonych umiejętności, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych w zakresie świadczenia opieki zdrowotnej, promocji i edukacji zdrowotnej, rozwoju praktyki pielęgniarstwa, badań naukowych oraz kształtowanie postaw etycznych.

Celem praktyki zawodowej jest kształtowanie, doskonalenie i utrwalenie umiejętności zawodowych w zakresie opieki nad pacjentem/pacjentką niezależnie od wieku, poznanie specyfiki pracy pielęgniarki w różnych zakładach/instytucjach podmiotu leczniczego oraz kształtowanie samodzielności decydowania i działania w zakresie funkcji pielęgniarstwa (*Zał. Regulamin kształcenia praktycznego*).

W trakcie kształcenia praktycznego w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa i opieki specjalistycznej studentka/student zdobywa umiejętności obejmujące następujące obszary (zgodnie ze standardami kształcenia na kierunku pielęgniarstwo):

- samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, z poszanowaniem i respektowaniem jego praw,
- rozpoznawania warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta,
- promowania zdrowia i edukacji zdrowotnej jednostki i grupy społecznej,
- rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych pacjenta,
- planowania i sprawowania opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem;
- samodzielnego udzielania w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz wykonywania medycznych czynności ratunkowych,
- podejmowania współpracy z członkami zespołu terapeutycznego w procesie zapobiegania, diagnozowania, terapii, rehabilitacji i pielęgnowania,
- samodzielnego orzekania o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych,
- organizowania środowiska opieki szpitalnej i domowej,
- organizowania i planowania pracy na własnym stanowisku pracy,

- przygotowania pacjenta do samoopieki oraz opiekuna do sprawowania opieki nad pacjentem.

Szczegółowy wykaz umiejętności przeznaczony do realizacji w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz metody ich weryfikacji załączone zostały w sylabusach przedmiotowych i dzienniku kształcenia praktycznego.

Kształtowanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych poprzedzone jest nabywaniem umiejętności w warunkach symulowanych, tj. w pracowni umiejętności pielęgniarskich, badania fizykalnego i ratownictwa medycznego.

5.2 Zasady kształcenia praktycznego

Kształcenie praktyczne realizowane jest w dwóch, zróżnicowanych pod względem realizacji formach – jako **zajęcia praktyczne** i **praktyki zawodowe**. Obie formy kształcenia praktycznego mają na celu wyrobienie u studentki/studenta umiejętności wiązania wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi oraz zdobycia kompetencji społecznych.

W całym cyklu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo obowiązuje odbycie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych określonych planami studiów w wymiarze zgodnym ze standardem kształcenia.

Plan studiów określa rodzaj zajęć praktycznych i praktyki zawodowej, czas trwania oraz semestr i rok studiów, na którym zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne są realizowane. Zajęciom praktycznym i praktykom zawodowym przypisuje się punkty ECTS zgodnie z programem studiów, których liczba opisana jest w *sylabusach przedmiotowych*.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się w grupach studenckich 4 – 8 osobowych. Zajęcia w grupach 4 osobowych realizowane są w oddziałach intensywnej terapii, pediatrycznych oraz w podstawowej opiece zdrowotnej.

Zajęcia praktyczne realizowane są pod kierunkiem i bezpośrednim nadzorem nauczyciela akademickiego, natomiast praktyki zawodowe pod kierunkiem opiekuna praktyki, którym może być osoba z prawem wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, pracujących w danym zakładzie/instytucji podmiotu leczniczego. Opiekun praktyk monitoruje postępy studentki/studenta w zdobywaniu umiejętności, kompetencji nabytych w ramach praktyk oraz ocenia i poświadcza efekty uczenia się (pracy studenta) w *Dzienniku umiejętności praktycznych*.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe realizowane są w formie zblokowanej, co oznacza, że jeden tydzień zajęć to 40 godzin dydaktycznych, przy czym 1 godzina dydaktyczna to 45 minut.

Nadzór nad przebiegiem zajęć praktycznych i praktyk zawodowych pod względem programowym i organizacyjnym został opisany w Regulaminie kształcenia praktycznego.

5.3 Wymiar zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w rozbiciu na ścieżki A, B i C

Tabela 16. Wymiar zajęć praktycznych i praktyk zawodowych – pielęgniarstwo pomostowe, ścieżki A

Zakres zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	Zajęcia praktyczne		Praktyki zawodowe	
	ECTS	Liczba godzin	ECTS	Liczba godzin
Promocja zdrowia			2	25
Podstawowa opieka zdrowotna			5	85
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne			5	80
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne			5	85
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne			5	80
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	1	10	3	35
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia			4	50
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	2	20	2	45
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	4	40	4	65
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	2	20	4	65
Opieka paliatywna	1	10	3	35
Razem liczba godzin i punktów ECTS	10	100	42	650

Tabela 17. Wymiar zajęć praktycznych i praktyk zawodowych – pielęgniarstwo pomostowe, ścieżki B

Zakres zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	Zajęcia praktyczne		Praktyki zawodowe	
	ECTS	Liczba godzin	ECTS	Liczba godzin
Podstawy pielęgniarstwa			5	100
Promocja zdrowia	1	15	2	40
Podstawowa opieka zdrowotna			4	80
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	2	20	6	120
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	2	20	6	123
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	2	20	6	120
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne			4	80

Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	1	10	2	35
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	2	40	2	40
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	2	20	2	20
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	4	40	4	80
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	2	20	4	83
Opieka paliatywna	2	20	3	60
Razem liczba godzin i punktów ECTS	20	225	50	981

Tabela 18. Wymiar zajęć praktycznych i praktyk zawodowych – pielęgniarstwo pomostowe, ścieżki C

Zakres zajęć praktycznych i praktyk zawodowych	Zajęcia praktyczne		Praktyki zawodowe	
	ECTS	Liczba godzin	ECTS	Liczba godzin
Podstawy pielęgniarstwa			5	100
Promocja zdrowia	1	15	2	40
Podstawowa opieka zdrowotna			4	80
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	2	20	6	120
Pedagogia i pielęgniarstwo pediatryczne	2	20	6	120
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	2	20	6	120
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne			4	80
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	1,5	10	2	35
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia			3	40
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	2	20	2	20
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	4	40	4	80
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	2	20	4	80
Opieka paliatywna	2	20	3	60
Razem liczba godzin i punktów ECTS	18,5	185	51	975

5.4 Infrastruktura prowadzenia kształcenia praktycznego i dobór placówek

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe mają na celu umożliwienie osiągnięcia efektów uczenia się ujętych w grupach zajęć C i D.

Dobór placówek do realizacji kształcenia praktycznego odbywa się na podstawie kryteriów określonych przez Uczelnię (*Zal. 4 do Regulaminu kształcenia praktycznego*), uwzględniających osiągnięcie efektów uczenia się.

Praktyczna nauka zawodu organizowana poza strukturą Uczelni odbywa się na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Uczelnią a podmiotem realizującym kształcenie praktyczne (*Zal. 5 do Regulaminu kształcenia praktycznego*).

Zajęcia praktyczne są realizowane przez studentów w ciągu roku akademickiego, zgodnie z harmonogramem zajęć praktycznych określonym przez Uczelnię, we wskazanych placówkach i pod nadzorem nauczycieli akademickich PSW na zajęciach praktycznych i opiekunów na praktykach zawodowych.

Praktyki zawodowe odbywają w danym roku akademickim i mogą być realizowane przez studenta w miejscu przez niego wskazanym (zgodnie z daną dziedziną pielęgniarstwa).

- 1) Proces kształcenia odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury pozwalającej na osiągnięcie efektów uczenia się, w skład której wchodzi w szczególności pracownia umiejętności pielęgniarских.
- 2) Zajęcia praktyczne odbywają się warunkach symulowanych oraz w oparciu infrastrukturę podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.
- 3) Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.
- 4) Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w podmiotach wykonujących działalność leczniczą są prowadzone w szczególności w oddziałach szpitalnych:
  - internistycznych, geriatrycznych, chirurgicznych, pediatrycznych, neurologicznych, psychiatrycznych, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, położniczych, ginekologicznych i noworodkowych,
  - gabinetach podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania oraz lekarza podstawowej opieki zdrowotnej),
  - hospicjach.
- 5) Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się również w żłobkach, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.

6. Zasady i warunki zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

Zgodnie z Uchwałą Nr 6/VI/2022 Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych z dnia 20 stycznia 2022 roku w sprawie zasad zaliczania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na studiach pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo, które mogą trwać krócej niż 3 lata, pielęgniarka/pielęgniarski może uzyskać zwolnienie z odbywania części zajęć praktycznych i/lub praktyk zawodowych.

Na podstawie § 3 ust. 4 i 5, Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 roku w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcącą w zawodzie pielęgniarki i położnej (Dz. U. z dnia 6 lipca 2012 poz. 770) **ustala się co następuje:**

§ 1. Zaliczenie udokumentowanego doświadczenia zawodowego na poczet zajęć praktycznych i praktyk zawodowych może nastąpić pod warunkiem, że zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w ramach programu nauczania trwały będą nie krócej niż:

- 525 godzin - w przypadku, o którym mowa w § 2 pkt 1 lit. a rozporządzenia,
- 603 godziny - w przypadku, o którym mowa w § 2 pkt lit. b rozporządzenia,
- 496 godzin - w przypadku, o którym mowa w § 2 pkt lit. c rozporządzenia,
- 165 godzin - w przypadku, o którym mowa w § 2 pkt lit. d rozporządzenia.

§ 2. Zaliczeniu na kierunku pielęgniarstwo zajęć praktycznych i praktyk zawodowych podlegają:

(1) Udokumentowane okresy zatrudnienia w zakładach opieki zdrowotnej:

- w oddziale zgodnym z dziedziną pielęgniarstwa - upoważnia do zwolnienia w całości z tej dziedziny pielęgniarstwa,
- w miejscu aktualnego zatrudnienia upoważnia do zwolnienia:
  - 1/ z promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
  - 2/ z podstaw pielęgniarstwa - potwierdzone wdrożeniem zmiany doskonalącej opiekę pielęgniarską,
- zatrudnienie w ramach stażu / rotacji w zakładzie macierzystym lub w ramach doskonalenia zawodowego - upoważnia do zwolnienia z dziedziny pielęgniarstwa, w której staż się odbywał.
- z pokrewnych dziedzin pielęgniarstwa na podstawie analizy rodzaju świadczonych usług w danym oddziale, np.:

- zatrudnienie w oddziale chorób wewnętrznych, w którym leczeni są pacjenci z schorzeniami neurologicznymi, geriatrycznymi, niepełnosprawni upoważnia do zwolnienia z odbywania zajęć z tych dziedzin pielęgniarstwa,
- zatrudnienie w oddziale intensywnej opieki medycznej o profilu chorób wewnętrznych - upoważnia do zwolnienia z anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia, pielęgniarstwa geriatrycznego i pielęgniarstwa internistycznego,
- zatrudnienie w oddziale intensywnej opieki o profilu chirurgicznym - upoważnia do zwolnienia z anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia, pielęgniarstwa internistycznego, pielęgniarstwa geriatrycznego i pielęgniarstwa chirurgicznego,
- zatrudnienie w oddziale intensywnej opieki o profilu pediatrycznym - upoważnia do zwolnienia z anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia pielęgniarstwa pediatrycznego,

(2) Ukończone przez pielęgniarki specjalizacje w dziedzinach pielęgniarstwa:

- pediatrycznego, chirurgicznego, anestezjologicznego i intensywnej opieki medycznej, psychiatrycznego, geriatrycznego, neurologicznego, opieki paliatywnej- upoważnia do zwolnienia w całości z tych dziedzin pielęgniarstwa,
- zachowawczego - upoważnia do zwolnienia w całości z pielęgniarstwa internistycznego geriatrycznego i neurologicznego,
- geriatrycznego – upoważnia w całości do zwolnienia z pielęgniarstwa internistycznego geriatrycznego, 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z rehabilitacji i pielęgnowania niepełnosprawnych i opieki paliatywnej oraz 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa psychiatrycznego,
- psychiatrycznego - upoważnia do zwolnienia w całości z pielęgniarstwa psychiatrycznego i 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa geriatrycznego,
- ratunkowego – upoważnia w całości do zwolnienia z anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia i 15 % (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa chirurgicznego i pielęgniarstwa pediatrycznego,
- onkologicznego - upoważnia do zwolnienia w całości z opieki paliatywnej i 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa chirurgicznego oraz 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z rehabilitacji i pielęgnowania niepełnosprawnych
- rodzinnego - upoważnia do zwolnienia 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z podstawowej opieki zdrowotnej i 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) opieki paliatywnej,

- opieki długoterminowej - upoważnia do zwolnienia w całości z pielęgniarstwa geriatrycznego, internistycznego, opieki paliatywnej oraz 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z rehabilitacji i pielęgnowania niepełnosprawnych,
- w ochronie zdrowia pracujących, w środowisku nauczania i wychowania - upoważnia do zwolnienia 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z podstawowej opieki zdrowotnej,
- kardiologicznego - upoważnia do zwolnienia w całości z anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia i 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa internistycznego,
- nefrologicznego - upoważnia do zwolnienia 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa internistycznego, 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa chirurgicznego, 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa pediatrycznego,
- diabetologicznego - upoważnia do zwolnienia 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa internistycznego, pielęgniarstwa pediatrycznego i podstawowej opieki zdrowotnej,
- epidemiologicznego - upoważnia do zwolnienia 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa pediatrycznego, chirurgicznego, z anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia,
- neonatologicznego - upoważnia do zwolnienia 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa pediatrycznego,
- operacyjnego - upoważnia do zwolnienia 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa chirurgicznego,

(3) Ukończone przez pielęgniarki kursy kwalifikacyjne w dziedzinach pielęgniarstwa:

- anestezjologicznego i intensywnej opieki medycznej, psychiatrycznego, opieki paliatywnej - upoważnia do zwolnienia 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z tych dziedzin pielęgniarstwa,
- zachowawczego - upoważnia do zwolnienia 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa internistycznego geriatrycznego i neurologicznego,
- psychiatrycznego - upoważnia do zwolnienia 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa psychiatrycznego i 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa geriatrycznego,
- pielęgniarstwa ratunkowego - upoważnia w 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) do zwolnienia z anestezjologii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia i 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa chirurgicznego,

- onkologicznego - upoważnia do zwolnienia w 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z opieki paliatywnej, w 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa chirurgicznego,
- rodzinnego - upoważnia do zwolnienia po 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z podstawowej opieki zdrowotnej,
- opieki długoterminowej upoważnia do zwolnienia po 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa geriatrycznego, internistycznego, opieki paliatywnej,
- w ochronie zdrowia pracujących i środowisku nauczania i wychowania - upoważnia do zwolnienia 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z podstawowej opieki zdrowotnej,
- nefrologicznego z dializoterapią - upoważnia do zwolnienia 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa internistycznego,
- opieki długoterminowej upoważnia do zwolnienia po 30% (poziom A) lub 50% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa internistycznego, geriatrycznego i opieki paliatywnej oraz 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) rehabilitacji niepełnosprawnych,
- neonatologicznego - upoważnia do zwolnienia 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa pediatrycznego,
- operacyjnego - upoważnia do zwolnienia 15% (poziom A) lub 25% (poziom B, C, D) z pielęgniarstwa chirurgicznego.

Uczelnia dokonując zwolnień z zajęć praktycznych i praktyk zawodowych zobowiązana jest do zasięgnięcia opinii KRASzPiP.

KRASzPiP opiniuje wnioski złożone w formie pisemnej i w formie elektronicznej w oparciu o w/w kryteria i **załącznik Nr I A; 1B; 1C** do przytoczonej powyżej uchwały.

- 1) Kwestionariusza zbiorczego części zajęć praktycznych praktyk zawodowych na studiach pomostowych stanowi załącznik nr I A do uchwały.
- 2) Kwestionariusza imiennie -przedmiotowego zaliczenia części zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na studiach I stopnia stanowi załącznik nr I B do uchwały.
- 3) Kwestionariusza obrazującego wymiar godzin realizowanych na poszczególnych poziomach studiów oraz liczbę studentów stanowi załącznik nr 1C do uchwały.

KRASzPiP w ramach wizyt akredytacyjnych i monitoringowych przeprowadzanych na uczelniach będzie dokonywał kontroli dokumentów stanowiących podstawę zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Pozostałe warunki i kryteria zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych zostały zawarte w adekwatnych sylabusach/modułach zajęć oraz zostały opisane w Regulaminie kształcenia praktycznego.

7. Metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się

7.1 Metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się:

- dla przedmiotu określane są przez koordynatora przedmiotu odpowiedzialnego
- za przygotowanie sylabusu oraz nauczycieli akademickich prowadzących poszczególne formy zajęć,
- dla praktyk zawodowych – wynikają z programu i regulaminu praktyk zawodowych;
- w aspekcie zgodności z oczekiwaniami rynku pracy, określane są poprzez ogólnouczelniane badania ankietowe, w których biorą udział absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni.

7.2 Do najczęściej stosowanych metod weryfikacji zakładanych efektów uczenia się na poziomie przedmiotu/ modułu należą:

- egzamin (pisemny, ustny, praktyczny),
- kolokwium,
- wykonanie sprawozdań laboratoryjnych,
- raporty,
- testy,
- prezentacje multimedialne przygotowywane i prezentowane przez studentów,
- wypowiedzi ustne, udział w dyskusji,
- inne prace indywidualne i grupowe wykonywane w trakcie zajęć,
- standaryzowane zaliczenia i egzaminy praktyczne typu OSCE z jego modyfikacjami,
- zaliczenia/ egzaminy w oparciu o analizę problemu/przypadku etycznego i/lub klinicznego,
- dziennik kształcenia praktycznego, w zakresie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Sprawdzenie założonych efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia wymaga zastosowania zróżnicowanych form oceniania studentów, adekwatnych do obszarów, których dotyczą efekty. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się są szczegółowo opisane są sylabusach/ modułach poszczególnych zajęć, z uwzględnieniem ich formy, a także dzienniku kształcenia praktycznego.

W ramach poszczególnych przedmiotów weryfikacja efektów uczenia się odbywa się na dwóch poziomach: poprzez ocenę formatywną (kształtującą), która jest dokonywana w ciągu semestru i służy zarówno studentowi, jak i wykładowcy do oszacowania postępów w nauce i weryfikacji metod kształcenia oraz ocenę sumatywną (podsumowującą) pod koniec semestru, pozwalającą stwierdzić czy i w jakim stopniu student osiągnął zakładane efekty uczenia się.

W sporadycznych i indywidualnych przypadkach sprawdzanie efektów uczenia się odbywa się w drodze egzaminu komisyjnego.

Weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów kończy egzamin dyplomowy, który składa się z części teoretycznej i praktycznej oraz obroną pracy dyplomowej, które zostały opisane w Regulaminie organizacji egzaminu dyplomowego i obrony pracy dyplomowej na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia w Powiślańskiej Szkole Wyższej.

Adekwatność przyjętych dla kierunku efektów uczenia się oceniana jest nie tylko przez samych studentów (m.in. za pomocą kwestionariusza ewaluacyjnego), ale także przez nauczycieli akademickich realizujących poszczególne przedmioty i pracodawców zaangażowanych w prace Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w PSW.

W zakresie wiedzy:

Efekty uczenia się w obszarze wiedzy sprawdzane są za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych. W zakresie egzaminów pisemnych stosowane są eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania oraz testy: wielokrotnego wyboru (MCQ), wielokrotnej odpowiedzi (MRQ), wyboru Tak/Nie oraz testy dopasowania odpowiedzi.

Ocena prac pisemnych - indywidualnych i zespołowych, takich jak: pisemne sprawdziany wiadomości obejmujące pytania zamknięte lub/ i otwarte, konspekty zajęć, analizę przypadku (case study), projekty i programy postępowania usprawniającego, portfolio, przygotowanie artykułu do publikacji, przygotowanie abstraktu wystąpienia konferencyjnego, komunikatu z badań.

Egzaminy ustne są standaryzowane oraz ukierunkowane w stronę sprawdzenia wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość faktów (np. poziom zrozumienia, umiejętność analizy, syntezy, rozwiązywania problemów).

Ocena prezentacji i wystąpień indywidualnych i zespołowych, takich jak: prezentacje ustne, prezentacje ustne oparte o przygotowane materiały wizualne z wykorzystaniem multimediiów, wypowiedzi ustne w powiązaniu z analizowaną literaturą (także w języku obcym), aktami prawnymi. Wykorzystane są opisy przypadków klinicznych, na podstawie których student ustala i prezentuje plan specjalistycznej opieki pielęgniarstwa.

W zakresie umiejętności:

Sprawdzenie osiągnięcia umiejętności praktycznych zarówno tych, które dotyczą komunikowania się, jak i proceduralnych (manualnych) wymaga bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność.

Ocena działań praktycznych, takich jak: udział w dyskusji, panelu dyskusyjnym, debacie, „burzy mózgów”, odgrywanie ról, hospitacje zajęć prowadzonych przez studenta w ramach praktyk zawodowych, mini-projekty badawcze, aktywność w czasie zajęć praktycznych, działalność w wolontariacie, udział w konferencji naukowej bądź seminarium, aktywność w studenckim kole naukowym, projektowanie i wykonanie środków dydaktycznych, praca w grupie zadaniowej.

W zakresie postaw społecznych:

Sprawdzenie osiągnięć w zakresie postaw społecznych oceniana jest na podstawie eseju refleksyjnego, przedłużonej obserwacji przez opiekuna (nauczyciela prowadzącego), oceny 360° (na podstawie opinii nauczycieli, pacjentów, innych współpracowników), oceny przez kolegów i samooceny dokonanej przez studenta.

8. Osoby prowadzące kształcenie

W Powiślańskiej Szkole Wyższej na Wydziale Nauk o Zdrowiu kształcenie teoretyczne i praktyczne prowadzone jest przez wykwalifikowaną kadrę nauczycieli akademickich i opiekunów praktyk, zgodnie z dziedziną prowadzonych zajęć.

- 1) Kształcenie służące osiągnięciu efektów uczenia się w grupach zajęć A, B, C i D jest prowadzone przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadających kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć.
- 2) Kształcenie służące osiągnięciu efektów uczenia się w grupie zajęć C i D, w ramach zajęć obejmujących treści kształcenia z zakresu opieki pielęgniarstwa i położniczej, jest prowadzone przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadających prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub zawodu położnej oraz co najmniej roczną praktykę zawodową w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć.

- 3) Zajęcia praktyczne są prowadzone przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadające prawo wykonywania zawodu pielęgniarstwa lub zawodu położnej oraz co najmniej roczną praktykę zawodową w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć.
- 4) Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarstwa lub zawodu położnej (opiekuna praktyk), będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w którym odbywa się praktyka, a nadzór nad realizacją praktyk zawodowych sprawuje koordynator praktyk na kierunku pielęgniarstwo, który jest nauczycielem akademickim PSW.
- 5) Promotorem pracy dyplomowej jest nauczyciel akademicki posiadający co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny oraz prawo wykonywania zawodu pielęgniarstwa.

Ponadto, nauczyciele akademicy prowadzący kształcenie praktyczne w zakresie ćwiczeń i zajęć praktycznych oraz opiekunowie praktyk zawodowych posiadają tytuł specjalisty oraz ukończone kursy kwalifikacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa zgodnej z kierunkiem prowadzonych zajęć, a także posiadają kursy specjalistyczne, które uzyskali zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2016 r. w sprawie kształcenia podyplomowego pielęgniarzek i położnych (Dz.U. z 2016, poz. 1761) na podstawie art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz.U. z 2022 poz. 551).

Wykaz tabel

Tabela 1. Przyporządkowanie punktów ECTS do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia, niestacjonarne – ścieżka A, 2022 – 2023	4
Tabela 2. Przyporządkowanie punktów ECTS do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia, niestacjonarne – ścieżka B, 2022 – 2024	4
Tabela 3. Przyporządkowanie punktów ECTS do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych na kierunku pielęgniarstwo pierwszego stopnia, niestacjonarne – ścieżka C, 2022 – 2023	4
Tabela 4. Opis szczegółowych efektów uczenia się i odniesienie ich do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz dyscypliny naukowej dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia	14
Tabela 5. Opis szczegółowych efektów uczenia się i odniesienie ich do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz dyscypliny naukowej dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia	18
Tabela 6. Opis szczegółowych efektów uczenia się i odniesienie ich do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz dyscypliny naukowej dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia	21
Tabela 7. Opis szczegółowych efektów uczenia się i odniesienie ich do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz dyscypliny naukowej dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia	29
Tabela 8. Opis szczegółowych efektów uczenia się i odniesienie ich do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz dyscypliny naukowej dla kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia	35
Tabela 9. Przedmioty wraz z przydziałem godzin i ECTS, pielęgniarstwo pomostowe – ścieżki A, B i C.....	36
Tabela 10. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, pielęgniarstwo pomostowe – ścieżka A.....	37
Tabela 11. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, pielęgniarstwo pomostowe – ścieżka B	38
Tabela 12. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, pielęgniarstwo pomostowe – ścieżka C	38
Tabela 13. Formy zajęć dla poszczególnych grup zajęć związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, pielęgniarstwo pomostowe - ścieżka A.....	39
Tabela 14. Formy zajęć dla poszczególnych grup zajęć związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, pielęgniarstwo pomostowe - ścieżka B.....	41

Tabela 15. Formy zajęć dla poszczególnych grup zajęć związane z praktycznym przygotowaniem do zawodu, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, pielęgniarstwo pomostowe - ścieżka C.....	42
Tabela 16. Wymiar zajęć praktycznych i praktyk zawodowych – pielęgniarstwo pomostowe, ścieżki A	50
Tabela 17. Wymiar zajęć praktycznych i praktyk zawodowych – pielęgniarstwo pomostowe, ścieżki B	50
Tabela 18. Wymiar zajęć praktycznych i praktyk zawodowych – pielęgniarstwo pomostowe, ścieżki C	51